

**Opinia ornitologiczna i chiropterologiczna z
zaleceniami kompensacji przyrodniczej dla budynku
przy ul. Pocztowej 15 w Żninie**

Wykonane przez Firmę Milvus – Szymon Wójcik

Żnin, maj 2023 r.

Metodyka badań ptaków

Wizję terenową mającą na celu ocenę populacji ptaków zasiedlających niniejszy budynek wykonał Szymon Wójcik dn. 25.05.2023 r. w godz. 17:00 – 18:00, dn. 26.05.2023 r. w godz. 10:20 – 12:00, dn. 29.05.2023 r. w godz. 20:30 – 21:30. Dokonano oceny liczebność ptaków zasiedlających budynki tj. kawka *Corvus monedula*, gołąb miejski *Columba livia forma urbana*, szpak *Sturnus vulgaris*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *Passer montanus*, sikory *Parus sp.*, pustułka *Falco tinnunculus*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros* ze szczególnym uwzględnieniem jerzyka *Apus apus* na podstawie:

- gniazdowania ptaków
- aktywności ptaków wokół budynku oraz wlatywania do gniazd w szczelinach ścian
- ilości i wielkości szczelin wlotowych i stanu stropodachu, ścian oraz blachy na ścianie szczytowej
- śladów działalności ptaków (odchody, fragmenty gniazd)

Istotnym kryterium była wiedza autora dotycząca występowania gatunków w innych podobnych badanych przez niego budynkach w sezonie lęgowym. Autor wykorzystał m.in. wiedzę własną zgromadzoną podczas wykonywania „Inwentaryzacji jerzyka w Jaworznie w latach 2008-2010” (dane z ponad 150 budynków) oraz opinii ornitologicznych i chiropterologicznych wykonywanych na potrzeby termomodernizacji (około 800 budynków) w latach 2008-2023 w ponad 40 innych miastach. Zgromadzone dane na temat konstrukcji budynków, obecności szczelin i nisz lub ich braku, rodzaju stropodachu etc. są bazą pozwalającą na dobrą ocenę potencjalnego gniazdowania ptaków w sezonie i poza sezonem lęgowym w budowlach różnego rodzaju.

Wnioski

Budynek 4-kondygnacyjny, w którym gniazdowanie ptaków ma miejsce w części stropowej na ścianie zachodniej od podwórza, na ścianie południowej od podwórza oraz w otworach na ścianie północnej.

Gatunki gniazdujące

- szpak *Sturnus vulgaris* – 1 para ptaków. Stwierdzono samca aktywnego głosowo podczas jednej kontroli na kablach przy ścianie zachodniej. Gniazdowanie może mieć miejsce w szczelinach na ścianie południowej. Podczas kontroli szpaki wyprowadziły już pierwsze lęgi (zwykle wylot piskląt

około 20 maja) i możliwe było wykrycie drugiego lęgu (10-20% populacji) lub samców aktywnych przy miejscu gniazdowania.

- wróbel *Passer domesticus* – 2 pary ptaków. Podczas kontroli nie stwierdzono gniazdowania ptaków jednak sfotografowano miejsca, w których w latach wcześniejszych wróble mogły gniazdować (dziury pod okapem na ścianie od podwórza)

- kawka *Corvus monedula* – 2 pary ptaków. Gniazdowanie na ścianie północnej (na zdjęciach). Możliwe również gniazdowanie w większych otworach od podwórza w latach wcześniejszych.

- oknówka *Delichon urbicum* – 1 para ptaków. Gniazdowanie na ścianie północnej nad wejściem

- gołąb miejski *Columba livia forma urbana* – 1 para ptaków. Gniazdowanie w otworze na ścianie zachodniej od podwórza (oznaczono na zdjęciach).

Metodyka badań nietoperzy

Wizję terenową mającą na celu ocenę populacji nietoperzy zasiedlających niniejszy budynek wykonał Szymon Wójcik dn. 29.05.2023 r. w godz. 20:30 – 21:30. Gatunki nietoperzy występujące w Polsce są często związane z obiektami pochodzenia antropogenicznego. Budynki zajmowane są najczęściej przez pojedyncze osobniki oraz rzadziej przez niewielkie kolonie rozrodcze. Miejscami zasiedlanymi przez te ssaki są: stropodach, szczeliny pod parapetami, strych, a także piwnice. Podczas prac ociepleniowych może dojść do zamknięcia wlotów do miejsc gniazdowania, co skutkuje utratą siedliska i porzuceniem siedliska przez nietoperze w kolejnym sezonie rozrodczym.

Wnioski

Warunki atmosferyczne na potrzeby badań nietoperzy, uwzględniając porę roku były dobre (temp. +11 do +18°C, słonecznie, lekki wiatr). Biorąc pod uwagę dane własne autora pochodzące z około 800 budynków, dla których prowadzone były głównie obserwacje ptaków wizualne stwierdzenia nietoperzy podczas kontroli wieczornych występowania jerzyka dotyczyły około 5-10 % budynków. Były to budowle głównie z wielkiej płyty; niewielki odsetek (10-20%) stanowiły również konstrukcje starsze z lat 50-tych o 60-tych. W tego typu konstrukcjach autor kilkakrotnie stwierdzał obecność nietoperzy tj. nocek duży, czy borowiec wielki. Podczas kontroli wieczornej i nocnej nie odnotowano nietoperzy wylatujących z budynku (obserwacje wizualne i kontrola z detektorem Anabat SD2).

Metody kompensacji dla nietoperzy

Nie zalecono.

Metody kompensacji dla ptaków

Zalecono wywieszenie:

- 2 budek dla wróbla na ścianie północnej budynku zajętego obecnie przez dom kultury.
- 2 budki dla kawki na kominach otworem wlotowym w kierunku północnym. Lokalizację jednej z budek pokazano na zdjęciach. Drugą należy zamontować na najbliższym sąsiednim kominie.
- 1 budki dla szpaka *Sturnus vulgaris* na dowolnym drzewie liściastym wokół budynku otworem wlotowym w kierunku północnym, na wysokości min. 3 metrów.

Harmonogram prac ociepleniowych

Należy zastosować się do następujących zaleceń:

Przed rozpoczęciem prac remontowych należy po zakończeniu sezonu lęgowego ptaków gniazdujących w niniejszym budynku (umownie od 15 sierpnia do 28 lutego) zamknąć otwory i szczeliny oznaczone na zdjęciach. Poza miejscami gniazdowania ptaków można obecnie prowadzić prace remontowe/ociepleniowe. Gniazdo oknówki można usunąć dopiero na początku października, ponieważ w skrajnych przypadkach ptaki mogą wyprowadzać kolejne lęgi do połowy września.

Jeśli prace remontowe miałyby być prowadzone w kolejnym roku i podczas rozpoczęcia prac ociepleniowych w sezonie lęgowym (od 1 marca do umownie 15 sierpnia) zostanie stwierdzone gniazdowanie ptaków należy pozostawić wolną przestrzeń w promieniu min. 2 metrów od miejsca gniazdowania do momentu opuszczenia gniazda przez pisklęta. Podobne zalecenia obowiązują również, gdyby prace prowadzone były w latach późniejszych. Zalecenia w przypadku nietoperzy są podobne jak podane dla ptaków. Jeśli w trakcie rozpoczęcia prac zostanie stwierdzona obecność nietoperzy w budynku należy pozostawić wolną przestrzeń w promieniu 2 metrów od wlotu do końca sezonu rozrodczego (umownie do końca lipca). W sierpniu jednak należy sprawdzić, czy nietoperze nie przebywają jeszcze w budynku, gdyż może to mieć miejsce do października. Nietoperze mogą również zasiedlić budynek po sezonie rozrodczym przebywając w nim do jesieni.

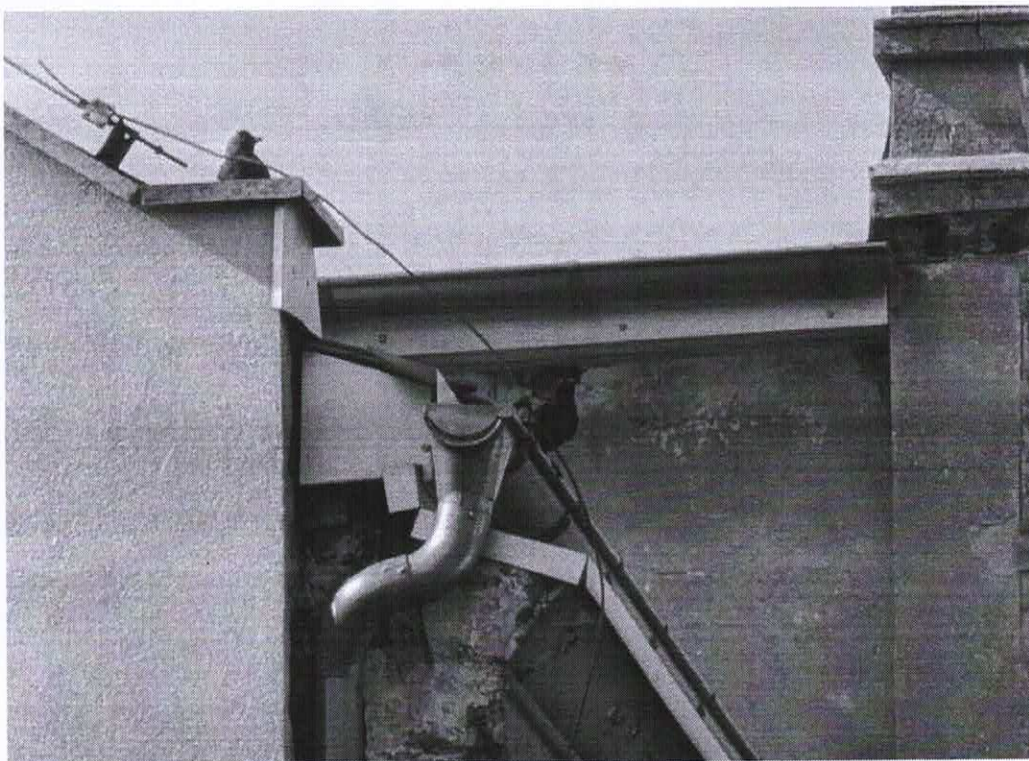
Dokumentacja fotograficzna

Fot.1. Widok budynku od strony wschodniej (aut. Szymon Wójcik).

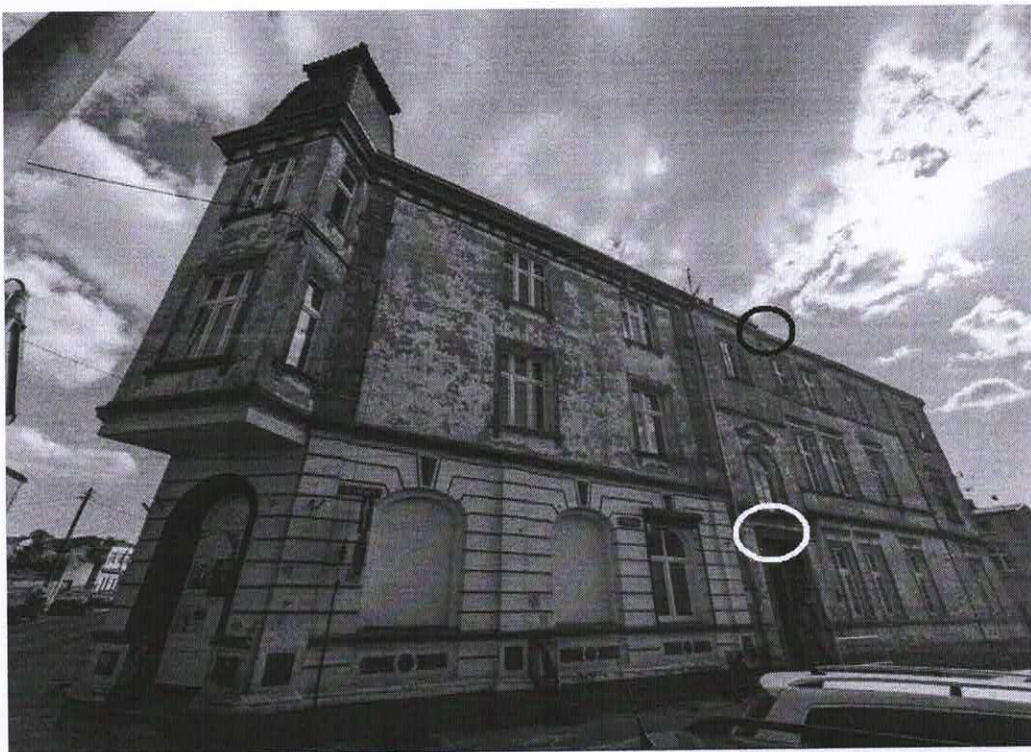
Fot.2. Strop od wschodu (aut. Szymon Wójcik).

Fot.3. Kawki na dachu; gniazdują na przeciwnej ścianie północnej (aut. Szymon Wójcik).

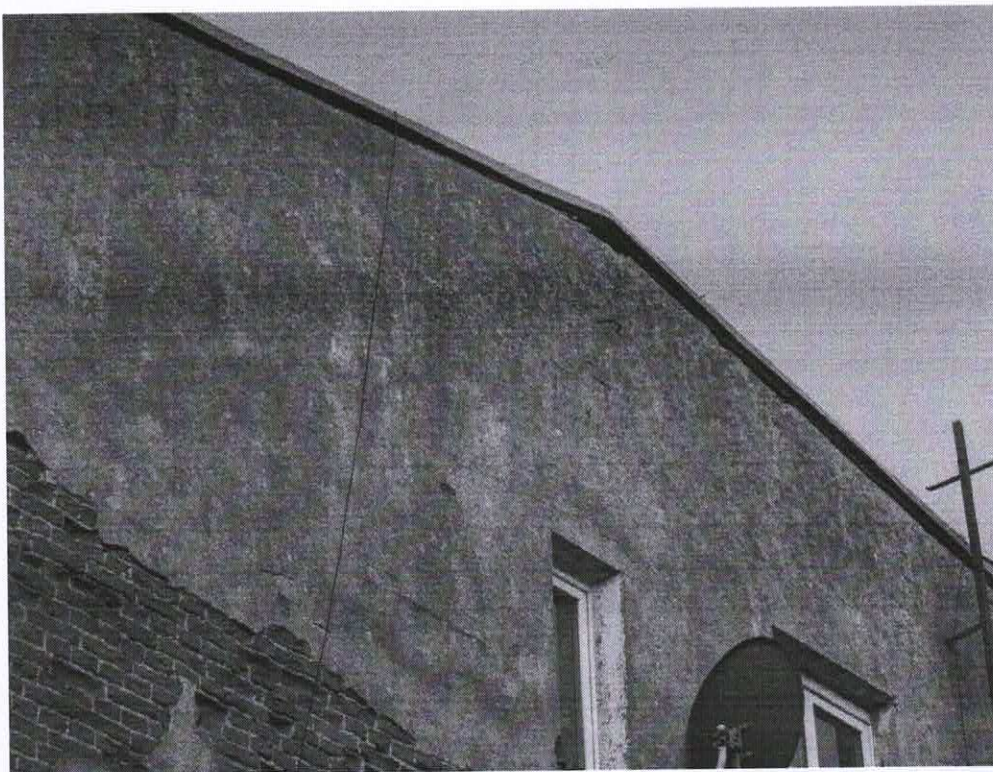
Fot.4. Widok od wschodu (aut. Szymon Wójcik).

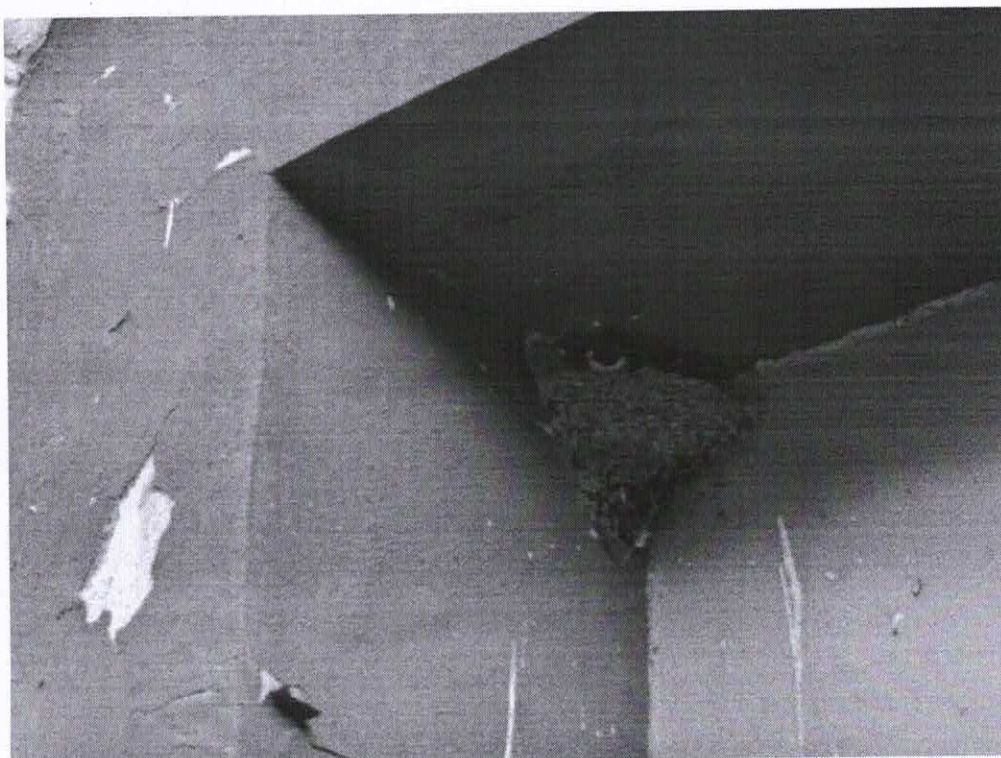
Fot.5. Widok od północy; dolnym okręgiem oznaczono miejsce gniazdowania oknówki, górnym kawki (aut. Szymon Wójcik).

Fot.6. Widok od pn-zach; dolnym okręgiem oznaczono miejsce gniazdowania oknówki, górnym kawki (aut. Szymon Wójcik).

Fot.7. Otwór na ścianie szczytowej od zachodu nie był zasiedlony przez ptaki (aut. Szymon Wójcik).

Fot.8. Oknówka w gnieździe na ścianie północnej (aut. Szymon Wójcik).

Fot.9. Kawki przy gnieździe na ścianie północnej (aut. Szymon Wójcik).

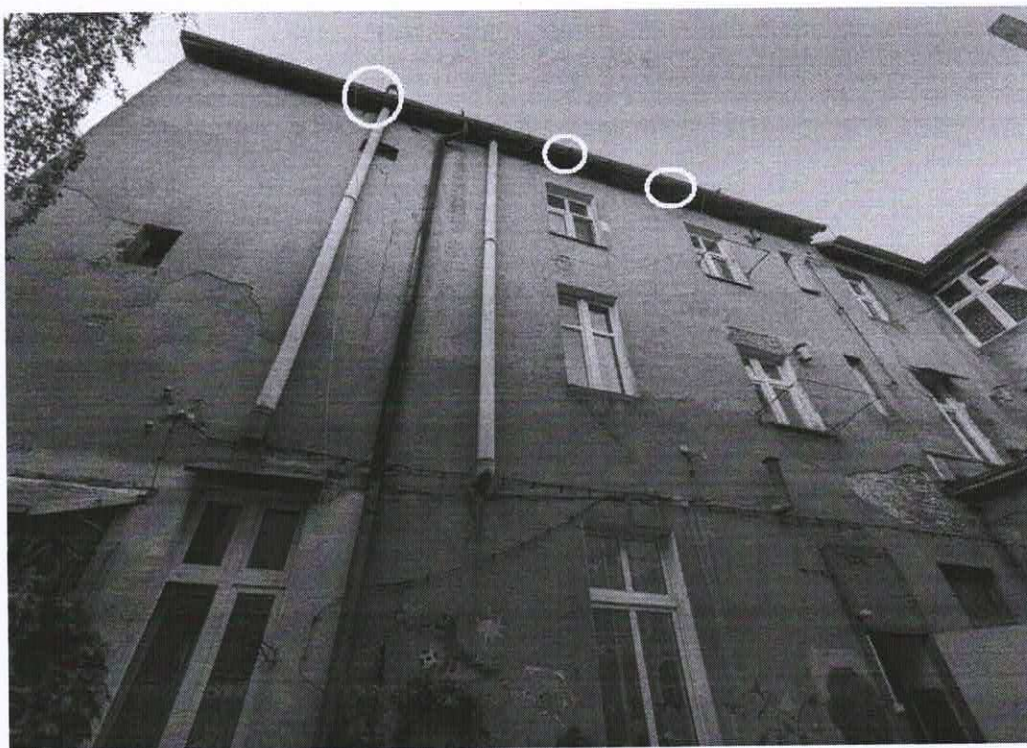
Fot.10. Oznaczono miejsca, w których w latach wcześniejszych gniazdowały ptaki na ścianie zachodniej i południowej od podwórza (aut. Szymon Wójcik).

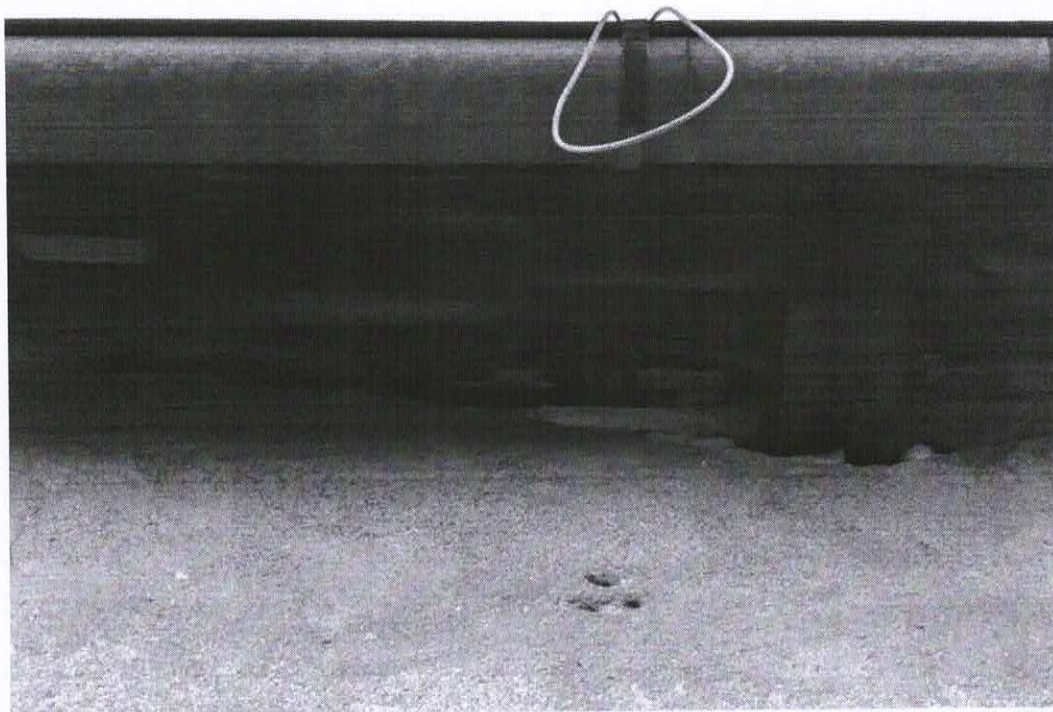
Fot.11. Miejsce gniazdowania gołębia miejskiego (aut. Szymon Wójcik).

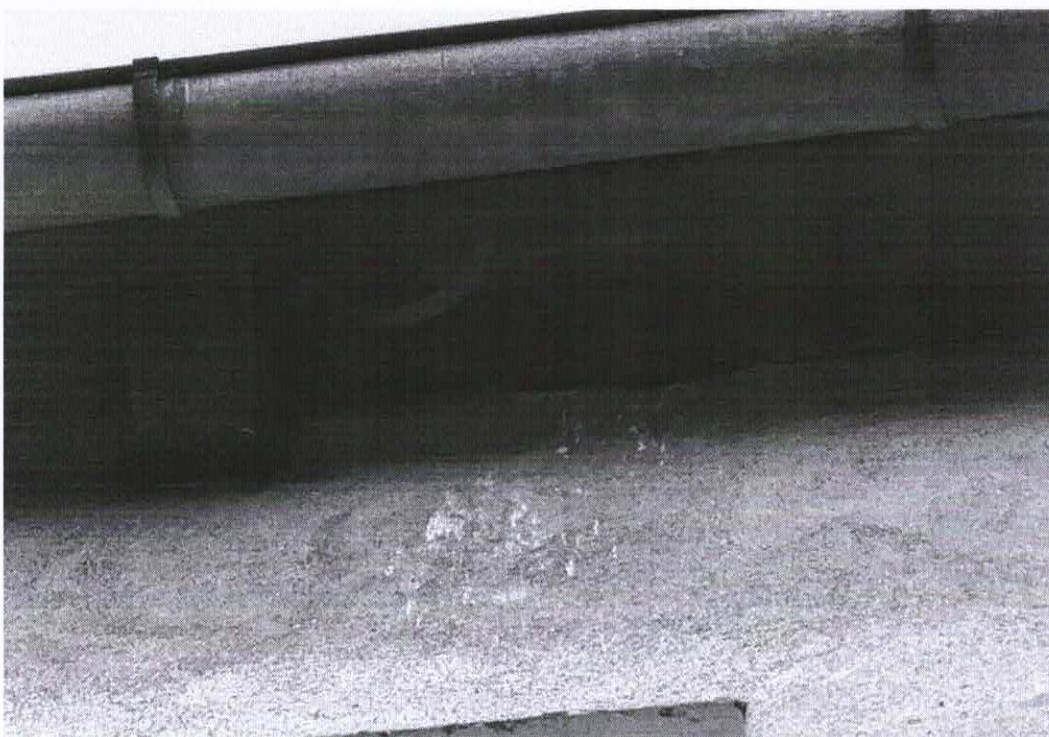
Fot.12. Szczeliny w latach wcześniejszych mogły być zasiedlane przez wróbla (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 13. Szczeliny na ścianie południowej w latach wcześniejszych mogły być zasiedlane przez wróbla, kawkę oraz szpaka (aut. Szymon Wójcik).

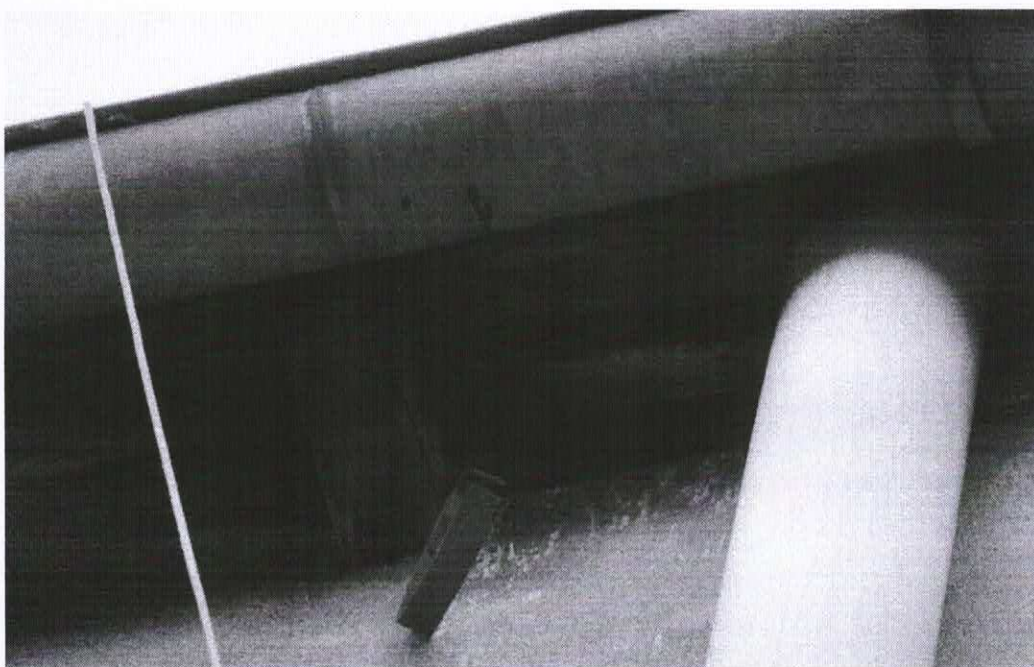
Fot. 14. Szczelina na ścianie południowej (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 15. Szczelina na ścianie południowej z odchodami prawdopodobnie wróbla, sądząc po rozmiarze szczeliny (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 16. Otwór w części stropowej, możliwe miejsce gniazdowania kawki (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 17. Szczelina na ścianie południowej z odchodami prawdopodobnie wróbla, lub szpaka (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 18. Szczelina na ścianie południowej z odchodami prawdopodobnie wróbla lub szpaka sądząc po rozmiarze szczeliny (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 19. Północna ściana budynku zajętego przez dom kultury (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 20. Zachodnia ściana budynku (obecnie dom kultury) (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 21. Krańcowy fragment zachodniej ściany budynku (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 22. Zalecane miejsce montażu 1 budki dla kawki na północnej ścianie komina (aut. Szymon Wójcik).

Firma Milvus – Szymon Wójcik

Nawsie Kołaczyckie 29

38-213 Kołaczyce

NIP: 685 214 56 66

www.opinieornitologiczne.katowice.pl

e-mail: milvus@vp.pl

kom. 609 888 003

Milvus - Szymon Wójcik
Nawsie Kołaczyckie 29
38-213 Kołaczyce
NIP: 685-214-56-66